

วิธีทำ

1. จัดทำบ่อซีเมนต์สี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด กว้าง 1 เมตร ยาว 3 ม. ลึก 1 เมตร มีความลาดเอียง
2. จัดเตรียมที่อยู่ของไส้เดือนโดยใช้มูลสัตว์แห้งแช่น้ำเพื่อให้ลดความเค็มของปุ๋ยคอก มีความชื้น 65-70% ใส่ลงในบ่อหนา 6 นิ้ว และใส่ไส้เดือน 3,000 ตัว/บ่อ เลี้ยงนาน 2 เดือน จึงเปลี่ยนวัสดุใหม่
3. พันธุ์ไส้เดือนที่นิยม คือ พันธุ์แอฟริกันไนท์ครอเลอร์ ข้อดีคือ เป็นพันธุ์เขตร้อน กินอาหารเก่ง ขยายพันธุ์เร็ว
4. ใส่ขยะอินทรีย์เพื่อเป็นอาหารลงในบ่อเลี้ยง ต้องคอยสังเกตว่าเมื่ออาหารหมดจะต้องเติมใหม่

ข้อดีของปุ๋ยหมักมูล

1. ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินสามารถช่วยเก็บความชื้นและปลดปล่อยออกมาให้พืชได้อย่างช้าๆ เมื่อพืชต้องการ
- ยี่ดระยะเวลาในการให้น้ำแก่พืชได้นานขึ้น
2. กรณีใช้ดินผสมที่เป็นดินเหนียว จะช่วยเพิ่มอากาศในดิน เพื่อให้ดินร่วนซุย และช่วยในการถ่ายเทน้ำและอากาศได้สะดวก

3. กรณีผสมดินที่เป็นดินทราย จะช่วยเพิ่มเนื้อดิน ช่วยให้ดินเก็บรักษาความชื้นและธาตุอาหารในดิน ลดการชะล้างธาตุอาหารของน้ำ
4. ลดปัญหาการสลายตัวของธาตุอาหาร เป็นตัวปลดปล่อยธาตุอาหารอย่างช้าๆ ทำให้ประหยัดปุ๋ย
5. ปกป้องดินไม่ให้มีสภาพโครงสร้างแน่นแข็ง และช่วยเติมอินทรีย์วัตถุในเนื้อดิน ช่วยให้ดินร่วนซุย รากพืชสามารถแผ่ขยายได้กว้าง
6. ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินจะมีส่วนประกอบของกรดฮิวมิก ซึ่งเป็นตัวกักเก็บธาตุอาหารที่จำเป็นต่อพืชหลายชนิดเช่น ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แคลเซียม เหล็ก และทองแดง ซึ่งธาตุอาหารเหล่านี้จะถูกเก็บอยู่ในโมเลกุลของกรดฮิวมิกอยู่ในรูปพร้อมใช้ และจะถูกปลดปล่อยออกมาเมื่อพืชต้องการ

ผลตอบแทน

1. ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักมูลไส้เดือนจัดว่าเป็นปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง
2. ไส้เดือนมีโปรตีนสูง 60% ใช้ไส้เดือนสดเลี้ยงสัตว์และไส้เดือนแห้งบดเป็นส่วนผสมอาหารสัตว์

ฐานการเรียนรู้ ไส้เดือนดิน

ไส้เดือนดิน คือ สัตว์ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศน์ เป็นสัตว์ที่สามารถย่อยอินทรีย์สารในดิน และการเคลื่อนที่ในดินของไส้เดือนถือว่าการพรวนดินที่ดีที่สุด ทำให้ดินมีช่องว่าง เพิ่มปริมาณออกซิเจนให้แก่ดิน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการปลูกพืช อีกทั้ง ยังใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากมูลไส้เดือน ซึ่งถือว่าเป็นปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๑๑ สำนักงานพัฒนาภาค ๑
หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย